

Волкова Н. І.
канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса

Дудар В. М.
магістрант (здобувач вищої освіти)
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса

ВПЛИВ УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКУ

Вступ. Сьогодні банківська система є однією з ключових сторін фінансових відносин держави. Формування ефективної фінансової стратегії банку в умовах невизначеності та мінливого економічного середовища є визначальним для збереження стабільності усієї фінансової системи України. Адже саме в умовах динамічного перехідного періоду значно зростає ймовірність негативного впливу помилкових управлінських рішень на ефективність діяльності банків.

Мета роботи – розкриття сутності поняття «невизначеність» та її впливу на формування фінансової стратегії банку.

Основна частина. Попередній аналіз наукових робіт свідчить про те, що в дослідженнях відсутня така умова впливу на формування фінансової стратегії банку, як невизначеність. Найчастіше невизначеність прирівнюють до ризику, адже вона пов'язана з неможливістю оцінити ймовірність настання певних подій та масштаби їх вияву. Проте відмінність невизначеності від ризику полягає в тому, що ризик передбачає можливість оцінки ймовірності настання подій та наслідків їхньої реалізації [5].

Хоча поняття «невизначеність» є недостатньо дослідженим і на теоретичному, і на прикладному рівнях, проте в економічній літературі все-таки існує декілька підходів до визначення сутності цього поняття.

П. Самуельсон зазначав: «...невизначеність породжує невідповідність між тим, чого люди очікують, і тим, що дійсно відбувається» [3].

Насамперед варто звернутися до визначень поняття «невизначеності», що запропоновані класиками економічної теорії – Дж. Кейнсом, Ф. Найтом та Л. Мізесом (табл. 1).

Таблиця 1 – Трактатування сутності поняття «невизначеність» класиками економічної теорії

Автор	Визначення поняття «невизначеність»
Дж. Кейнс	це події, що не мають наукової бази для обчислення ймовірності їх настання, але потребують певних дій щодо їх усунення
Ф. Найт	недостатня обізнаність та необхідність діяти, спираючись не на власний розсуд, а на конкретні знання

Автор	Визначення поняття «невизначеність»
Л. Мізес	наслідок обмеженості людських можливостей, який не дає можливості встановити необхідні закони та створює ситуації ніби випадкових подій. Вчений визначає невідомість як основну умову існування свободи вибору

* складено на основі [4]

Спираючись на узагальнення трактування поняття, під невідомістю з погляду економіки будемо розуміти умову впливу на діяльність суб'єкта підприємництва, яку неможливо оцінити та яка пов'язана з певною обмеженістю інформації, що необхідна для ухвалення управлінських рішень.

Актуальність формування фінансової стратегії банку в умовах невідомості на сучасному етапі зумовлена насамперед тим, що банківська система була змушена працювати спочатку в умовах поширення коронавірусу COVID-19, а згодом також і під час повномасштабної війни. Отже, перед сучасним керівником неодмінно постає завдання вибору ефективної фінансової стратегії банку, яка буде покликана враховувати умови сьогодення.

І. Бланк вважає, що фінансова стратегія – це система взаємопов'язаних цілей та способів їх досягнення, що спрямовані на управління активами, пасивами, власними коштами банку з метою зростання дохідності та ринкової вартості за відповідного рівня ризиковості і ліквідності [1].

Зміни, що відбулися в загальноекономічному середовищі України протягом останніх років, змушують переглянути систему управління банківською діяльністю, що існувала раніше, та розробити нові методи управління фінансовою стратегією банку, враховуючи не лише реальну ситуацію, але й перспективи розвитку.

У сучасних умовах одним із найважливіших методів управління банком є вироблення стратегії забезпечення ефективності банківської діяльності, що дає можливість банку стабільно зростати, реалізувати всі наявні можливості і виступає одним з основних факторів успіху функціонування банківської установи [2].

Тому ефективне стратегічне управління фінансами банку за нестабільних внутрішніх і зовнішніх умов повинне передбачати постановку цілей та завдань з ефективного розподілу фінансових ресурсів та капіталу, що покликаний забезпечити прибутковість діяльності, фінансову стійкість, ліквідність та збільшити ринкову вартість банку.

Висновки. Оскільки поняття «невизначеність» з погляду економіки є недостатньо дослідженим як на теоретичному, так і на прикладному рівнях, то воно потребує подальшого дослідження з погляду його впливу на побудову фінансової стратегії банківської установи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. А. Стратегія і тактика управління фінансами. Київ: МП «ИТЕМЛтд» СП «АДЕФ-Україна», 1996. 534 с.
2. Галайко Н. Р. Методичні підходи до формування та реалізації стратегії забезпечення ефективності діяльності банку. *Регіональна економіка*. 2008. № 4. С. 132–140.
3. Економічна енциклопедія: у трьох томах / ред. кол.: С. В. Мочерний та ін. Київ: Видавничий центр «Академія», 2000. Т 1. 863 с.
4. Корчева В. Концепція невизначеності в економічній науці. *Вісник КНТЕУ*. 2016. № 1. С. 41–50.
5. Криклій О. А., Москаленко А. О. Вплив невизначеності на ліквідність банківської системи України. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/59.pdf/

Горінний М. Л.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ОП «Економіка»
ПВНЗ «Європейський університет» (м. Київ)

Гривківська О. В.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри економіки і права
Національного університету
харчових технологій (м. Київ)

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Вступ. До сьогодні залишаються невирішеними питання застосування сучасних методів та моделей державної підтримки інноваційної діяльності підприємств. Більшість вчених намагається досліджувати проблеми інноваційної діяльності в Україні, не спираючись на досвід інших провідних країн, що дало б змогу використати його як приклад для успішного вдосконалення вітчизняної інноваційної системи. Саме тому особливої актуальності набуває дослідження державної фінансової підтримки інноваційної діяльності в національних умовах з урахуванням умов сьогодення.

Мета роботи – дослідження державної фінансової підтримки інноваційної діяльності в національних умовах з урахуванням умов сьогодення.

Основна частина. Інновації є ключовою рушійною силою економічного розвитку держави, тому проаналізовано місце України в Глобальному інноваційному індексі (табл. 1).